



## Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-617/10

**Åklagaren  
proti  
Hansovi Åkerbergovi Franssonovi**

(návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Haparanda tingsrätt)

„Charta základných práv Európskej únie — Pôsobnosť — Článok 51 — Uplatňovanie práva Únie — Penalizácia konaní ohrozujúcich vlastný zdroj Únie — Článok 50 — Zásada ne bis in idem — Vnútroštátny systém, ktorý stanovuje dve samostatné konania, správne a trestné, na sankcionovanie toho istého protiprávneho konania — Zlučiteľnosť“

Abstrakt – Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 26. februára 2013

- Prejudiciálne otázky — Právomoc Súdneho dvora — Hranice — Žiadosť o výklad Charty základných práv Únie — Vnútroštátna právna úprava vykazujúca súvislosť s právom Únie — Právomoc Súdneho dvora*  
(Článok 267 ZFEÚ; Charta základných práv Európskej únie, článok 51 ods. 1)
- Základné práva — Charta základných práv Európskej únie — Pôsobnosť — Vnútroštátna právna úprava vykazujúca súvislosť s právom Únie — Právna úprava ukladajúca sankcie za porušenie ustanovení práva Únie — Situácia, keď postup členského štátu nie je týmto právom úplne určený — Uplatniteľnosť Charty, ako aj vnútroštátnych štandardov ochrany základných práv*  
(Článok 325 ZFEÚ; Charta základných práv Európskej únie, článok 51 ods. 1; smernica Rady 77/388, články 2 a 22, a smernica Rady 2006/112, článok 2, článok 250 ods. 1 a článok 273)
- Základné práva — Zásada ne bis in idem — Súbeh trestných a správnych sankcií za to isté protiprávne konanie — Daňový delikt — Porušenie uvedenej zásady — Neexistencia*  
(Charta základných práv Európskej únie, článok 50)
- Prejudiciálne otázky — Právomoc Súdneho dvora — Hranice — Všeobecné alebo hypotetické otázky — Otázka, ktorej povaha je abstraktná a z hľadiska sporu vo veci samej čisto hypotetická — Neprípustnosť*  
(Článok 267 ZFEÚ)
- Základné práva — Európsky dohovor o ľudských právach — Vzťah medzi Dohovorom a pravidlom vnútroštátneho práva — Vzťah nepatriaci do pôsobnosti práva Únie*  
(Článok 6 ods. 3 ZEÚ; Charta základných práv Európskej únie, článok 52 ods. 3)

6. *Právo Európskej únie — Prednosť — Súdna prax obmedzujúca povinnosť upustiť od uplatnenia ustanovenia odporujúceho Charte základných práv Európskej únie — Neprípustnosť*

(Článok 267 ZFEÚ; Charta základných práv Európskej únie)

1. Rozsah pôsobnosti Charty základných práv Európskej únie je vzhľadom na konanie členských štátov vymedzený v jej článku 51 ods. 1, podľa ktorého ustanovenia Charty sú určené pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie. Základné práva zaručené v právnom poriadku Únie sa totiž uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Únie, avšak nie mimo týchto situácií.

Z hľadiska Charty tak Súdny dvor nemôže posúdiť vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá nespadá do rámca práva Únie. Naopak, pokiaľ takáto právna úprava spadá do pôsobnosti tohto práva, Súdny dvor, ktorý rozhoduje o prejudiciálnej otázke, musí poskytnúť všetky výkladové prvky, ktoré sú nevyhnutné na to, aby vnútroštátny súd posúdil súlad tejto právnej úpravy so základnými právami, ktorých dodržovanie zabezpečuje.

(pozri body 17, 19)

2. V prípade, ak má súd členského štátu preskúmať súlad so základnými právami v prípade vnútroštátneho ustanovenia alebo opatrenia vykonávajúceho právo Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty – v situácii, keď postup členských štátov nie je úplne upravený právom Únie, – vnútroštátne orgány a súdy môžu uplatniť vnútroštátne štandardy ochrany základných práv, ak toto uplatnenie neohrozí úroveň ochrany stanovenú Chartou, ako ju vykladá Súdny dvor, ani prednosť, jednotnosť a účinnosť práva Únie. Pokiaľ majú vnútroštátne súdy vyložiť ustanovenia Charty, majú na tento účel možnosť a prípadne povinnosť predložiť Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku v súlade s článkom 267 ZFEÚ.

Daňové sankcie a trestné stíhania pre daňový delikt z dôvodu nesprávnosti údajov poskytnutých v oblasti dane z pridanej hodnoty tak predstavujú vykonanie článku 2, článku 250 ods. 1 a článku 273 smernice 2006/112 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (predtým články 2 a 22 šiestej smernice) a článku 325 ZFEÚ, a teda práva Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie.

Skutočnosť, že vnútroštátne právne predpisy, ktoré slúžia ako základ pre uvedené daňové sankcie a trestné stíhania, neboli prijaté na prebratie smernice 2006/112, nemôže tento záver spochybníť, lebo ich uplatnením sa má sankcionovať porušenie ustanovení uvedenej smernice, a teda splniť povinnosť spočívajúca v účinnom sankcionovaní konaní poškodzujúcich finančné záujmy Únie, ktorú Zmluva ukladá členským štátom.

(pozri body 27 – 30)

3. Zásada *ne bis in idem* uvedená v článku 50 Charty základných práv Európskej únie nebráni tomu, aby členský štát za to isté konanie spočívajúce v nesplnení povinnosti podať priznanie k DPH uložil daňovú a následne trestnú sankciu, pokiaľ prvá sankcia nemá trestnú povahu, čo musí overiť vnútroštátny súd.

Na účely zabezpečenia výberu príjmov z DPH v plnom rozsahu a tým ochrany finančných záujmov Únie majú totiž členské štáty voľnosť pri výbere uplatniteľných sankcií. Tieto sankcie tak môžu mať formu správnych sankcií, trestných sankcií alebo môže ísť o kombináciu oboch sankcií. Článok 50 Charty bráni tomu, aby proti tej istej osobe bolo vedené trestné stíhanie za tie isté činy len vtedy, ak daňová sankcia má trestnú povahu v zmysle uvedeného ustanovenia a je konečná.

Na účely posúdenia trestnej povahy daňových sankcií sú relevantné tri kritériá. Prvým kritériom je právna kvalifikácia porušenia vo vnútroštátnom práve, druhým je samotná povaha porušenia a tretím povaha a stupeň prísnosti sankcie, ktorá hrozí dotknutej osobe.

(pozri body 34, 35, 37, bod 1 výroku)

4. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 40 – 42)

5. Právo Únie neupravuje vzťahy medzi Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právnymi poriadkami členských štátov a ani nestanovuje dôsledky, ktoré musí vnútroštátny súd vyvodiť v prípade rozporu medzi právami zaručenými týmto dohovorom a vnútroštátnou právnou normou.

Hoci – ako potvrdzuje článok 6 ods. 3 ZEÚ – základné práva zaručené Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd sú ako všeobecné zásady súčasťou práva Únie a hoci článok 52 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie vyžaduje, aby práva v nej obsiahnuté, ktoré zodpovedajú právam zaručeným Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv, mali rovnaký zmysel a rozsah, ako majú práva priznané uvedeným dohovorom, tento dohovor nepredstavuje, kým k nemu Únia nepristúpi, právny nástroj formálne začlenený do právneho poriadku Únie.

(pozri bod 44, bod 2 výroku)

6. Právo Únie bráni súdnej praxi, ktorá povinnosť vnútroštátneho súdu upustiť od uplatnenia akéhokoľvek ustanovenia odporujúceho základnému právu zaručenému Chartou základných práv Európskej únie podmieňuje tým, že uvedený rozpor jednoznačne vyplýva z textu tejto Charty alebo z príslušnej judikatúry, lebo vnútroštátny súd zbavuje možnosti celkovo posúdiť, a to prípadne v spolupráci so Súdny dvorom, zlučiteľnosť uvedeného ustanovenia s touto Chartou.

Takáto prax totiž vedie k zníženiu účinnosti práva Únie v dôsledku skutočnosti, že súdu príslušnému uplatňovať toto právo je odopretá právomoc vykonať v samotnom okamihu jeho uplatnenia všetko, čo je potrebné na vylúčenie uplatnenia ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prípadne predstavujú prekážku plnej účinnosti noriem Únie.

(pozri body 46, 48, bod 3 výroku)